

Zbornik sudske prakse

Predmet C-147/16

Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen VZW
protiv
Susan Romy Jozef Kuijpers

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio vredegerecht te Antwerpen)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 93/13/EEZ – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Ispitivanje je li ugovor obuhvaćen područjem primjene te direktive koje provodi nacionalni sud po službenoj dužnosti – Članak 2. točka (c) – Pojam „prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge)“ – Ustanova visokog obrazovanja koja se uglavnom financira iz javnih sredstava – Ugovor o planu beskamatne otplate u ratama upisnine i dijela troškova studijskog putovanja”

Sažetak – Presuda Suda (peto vijeće) od 17. svibnja 2018.

1. Zaštita potrošača – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Direktiva 93/13 – Nacionalni sud koji donosi odluku zbog izostanka – Ovlast nacionalnog suda da po službenoj dužnosti ispita neusklađenost ugovorne odredbe i nacionalnih pravila o javnom poretku – Obveza nacionalnog suda da po službenoj dužnosti ispita moguću obuhvaćenost ugovora područjem primjene te direktive i po potrebi nepoštenost navedene ugovorne odredbe

(Direktiva Vijeća 93/13, čl. 6.)

2. Zaštita potrošača – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Directive 93/13 – Područje primjene – Ugovor o planu beskamatne otplate u ratama upisnine i dijela troškova studijskog putovanja sklopljen između ustanove visokog obrazovanja, koja se uglavnom financira iz javnih sredstava, i studenta – Ustanova koja se u okviru ugovora mora smatrati „prodavateljem (robe) ili pružateljem (usluge)“ – Uključenost

(Direktiva Vijeća 93/13, čl. 2. t. (c))

1. Direktivu Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da nacionalni sud, koji donosi odluku zbog izostanka i koji je u skladu s nacionalnim postupovnim pravilima ovlašten ispitati po službenoj dužnosti neusklađenost između odredbe na kojoj se temelji zahtjev i nacionalnih pravila javnog poretku, mora ispitati po službenoj dužnosti ulazi li ugovor koji sadržava tu odredbu u područje primjene te direktive i, ovisno o slučaju, moguću nepoštenost navedene odredbe.

Osim toga, Sud je smatrao da se, s obzirom na narav i važnost javnog interesa na kojem se zasniva zaštita koja se potrošačima osigurava tom direktivom, njezin članak 6. treba smatrati pravnim pravilom ekvivalentnim nacionalnim pravilima koja unutar nacionalnog pravnog poretku imaju status pravnih pravila javnog poretku. Valja smatrati da ta kvalifikacija obuhvaća sve odredbe direktive koje su neophodne za ostvarenje cilja zadanoj navedenim člankom 6. (presuda od 30. svibnja 2013., Asbeek Brusse i de Man Garabito, C-488/11, EU:C:2013:341, t. 44. i navedena sudska praksa).

Iz toga proizlazi da kada je prema nacionalnim postupovnim pravilima nacionalni sud nadležan ispitati po službenoj dužnosti neusklađenost zahtjeva s nacionalnim pravilima javnog poretku, što je prema navodima iz zahtjeva za prethodnu odluku slučaj u belgijskom pravosudnom sustavu kada sud donosi odluku zbog izostanka, on također mora izvršavati tu nadležnost radi ispitivanja po službenoj dužnosti ulaze li, s obzirom na kriterije iz Direktive 93/13, sporna odredba na kojoj se temelji taj zahtjev i ugovor u kojem je ona sadržana u područje primjene te direktive i, ovisno o slučaju, nepoštenosti te odredbe (vidjeti analogijom presudu od 30. svibnja 2013., Asbeek Brusse i de Man Garabito, C-488/11, EU:C:2013:341, t. 45.).

(t. 35.-37. i t. 1. izreke)

2. Podložno provjerama koje mora izvršiti sud koji je uputio zahtjev, članak 2. točku (c) Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se slobodna obrazovna ustanova, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja je s jednom od svojih studentica ugovorila pomoć u plaćanju iznosa koje je ona dugovala za upisninu i troškove povezane sa studijskim putovanjem, treba u okviru tog ugovora smatrati „prodavateljem (robe) ili pružateljem (usluge)” u smislu te odredbe, pa je stoga navedeni ugovor obuhvaćen područjem primjene te direktive.

Zaštitni cilj koji se nastoji ostvariti tom direktivom potvrđuje to tumačenje. Naime, u okviru ugovora poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku u načelu postoji neravnopravnost između obrazovne ustanove i studentice zbog asimetričnosti informiranosti i stručnih znanja stranaka. Naime, takva ustanova raspolaže trajnom organizacijom i stručnim znanjima kojima student, djelujući u privatne svrhe, ne mora nužno raspolagati kada je uzgredno suočen s takvim ugovorom.

(t. 59., 60. i t. 2. izreke)